

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

Pentru străinătate:
Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Cu Dumnezeu înainte.

Germania a mobilizat întreagă flota și armata; Rusia deasemenea; în Franța s'a ordonat mobilizarea pe întregă linia. Belgia, Olanda au mobilizat. În Italia se așteaptă chemarea trupelor sub drapel în tot momentul. Statele balcanice sunt într'o expectativă mare. România, Bulgaria au făcut declarații de o absolută neutralitate, dar în fața evenimentelor, ce se perândă cu iuțală de fulger, nu vor sta nici ele mult în nehotărâre.

Bătrâna Europă se cutrămură azi de ceea ce se întâmplă și popoarele caută cu inima sângerândă spre cer, de unde așteptăm să se poaie tot darul și mila în sufletele oamenilor.

În fața evenimentelor, pe cari nu noi le-am provocat, dar nici încunjura nu le-am putut, deoarece atentatul dela Serajevo a fost îndreptat împotriva temeliiilor monarhiei noastre, toată nădejdea ne-o punem în Dumnezeu și în brava noastră oștire.

Intr'o tabără suntem aci toate popoarele acestei țeri. Preocupările noastre de ordin trecător le-am lăsat la ușă, căci țara și tronul ne chiamă să aducem toate jertfele, câte le cere prestigiul și viitorul monarhiei. Constatăm cu sa-

tisfacție, că în aducerea acestor jertfe pe altarul țării și al tronului, se întrec azi popoarele Maiestății Sale unul pe altul. Feciorii români, maghiari, germani, ca frații își întind mâna și pleacă vioși pe câmpul de glorie. A căzut orice perete despărțitor dintre locuitorii acestei țeri, în momentul, când pământul, pe care am trăit, am luptat, am suferit, maghiar și român împreună, o mie de ani, se vede în fața primejdiei. In timp de pace pot să fie între noi disenziuni, în timp de primejdie însă, în războiu numai un gând ne poate călăuzi pe toți deopotrivă: să apărăm cu sângele și avutul nostru țara aceasta, mama noastră a tuturor, să ne sprijinim și apărăm împrumutat ca frații în fața oricărui dușman, ce ar veni asupra noastră. Să stăm cu avutul și sângele nostru pentru Maiestătea Sa gloriosul nostru monarh și tronul Casei de Habsburg, în umbra căruia s'a ocrotit poporul nostru de atâtea ori în vremi de restrîște.

Ne punem în aceste zile de grea încercare nădejdea în Dumnezeu și avem toată încrederea, că guvernul Maiestății Sale va conduce destinele țerii astfel, ca să ne întrecem în jertfe și iubire pentru țară, în dragoste, stimă și încredere unul față de altul,

toți fiii acestei țeri, fără deosebire de lege și neam. Ciamentați în dragoste și încredere reciproacă, vom forma zidul acela formidabil, de care să se spargă orice pericol.

CERCULAR

cătră Veneratul Cler arhidiecezan cu prilejul conflictului dintre Monarhie și Regatul Sârbiei.

Aducem la cunoștința Veneratului Cler, că în edițiunea extraordinară a Foaii oficiale »Budapesti Közlöny« dată Marți în 28 Iuliu 1914 Nr. 173 se află publicat, că pre temeul prealaltei decisiuni a Maiestății Sale Cesaree și Apostolice Regesci din 28 Iulie 1914, în ziua de astăzi fû îndreptată în limba franceză cătră Guvernul Regesc al Serbiei declarațiune de războiu, care tradusă pre românesce este de următorul cuprîns: »Guvernul Regesc al Serbiei la nota, care i-s'a străpus prin ministrul Austro-Ungariei din Belgrad cu data din 23 Iulie 1914, n'a răspuns în mod satisfăcător: de aceea Guvernul Împărătesc și Regesc se simțesce constrâns el însuș a purtă grije, ca drepturile și interesele sale să fie apărate și spre scopul acesta a recurge la forța armelor. Austro-Ungaria drept acea din momentul acesta se consideră a fi în statul de războiu cu Sârbia.

Ministrul trebilor externe ale Austro-Ungariei: Conte Berchtold m. p. <

Având în vedere acest eveniment, de cea mai mare gravitate, Guvernul Regesc al Ungariei, pre temeul împuternicirii dobândite în articolul LXIII an. 1912, în edițiunea extra-

ordinară a Foaiei oficiale »Budapesti Közlöny« din 26 Iulie 1914 Nr. 170 a publicat 33 ordinațiuni, cari poartă datul 27 Iuliu 1914 și începând cu aceasta zi acele pentru toți cetățenii comitatelor și cetăților libere, pre teritorul cărora se întinde Arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș, încă sunt obligatoare.

Pentru ca Veneratul Cler să poată lumina pe credincioșii noștri despre natura și purtata acelor ordinațiuni atingem unele dintr'acele, și anume:

Ordinațiunea de sub:

3. suspende dispoziție polițiale ale Statutelor comitatense și comunale, și în locul acelor aplică dispoziții de ale Ministrului reg. de interne.

4. sisteză dreptul de a da pasaport pentru ceice stau în legătura armatei.

6. rezervă Ministrului Regesc de Interne dreptul de a liberă pasapoarte.

8. opresce pre un an emigrațiunea bărbaților de pre întreg teritorul țărilor de sub Sacra Coroana Ungarică.

9. estinde și peste cetățenii Ungariei obligamentul prescrișelor în §. 2, 8, 10, 11, 12, 14 și 15 ale articolului de lege V. din an. 1903 în toate comunele și cătunele locuite, de a înștiința poliției pe cei primiți în cvartir.

10. normativ ministerial despre plinirea obligamentului de sub 9).

11. restrânge dreptul de a ține arme etc.

12. Restrânge facultatea de a ține porumbi de postă, și opresce a folosi alte animale pentru împărțirea de știri.

13. și 14. Controla și restrângerea dreptului de postă, telegraf și telefon.

15. Opresce a se înființa alte reuniuni sau filiale.

18. restrânge dreptul de adunări.

19. Opresce a împărțăși dispoziții militare.

26. Prescrie cazurile penali întru cari se aplică procedura sumară și modalitatea de apublică statariu.

În urma acestor dispoziții de administrațiune excepționale, Ministerul Reg. ung. în sensul §-lui 4 articlu LXIII. din 1912 a denumit Comisari Guverniali cu deplină putere, anume în Comitatele dela noi pe respectivii Comiți Supremi.

Ca Veneratul Cler în cazuri occurente se poată sfătui pe credincioșii neorientați în timpuri așa grele, și celor ce ar da de năcaz să le poată ajuta cu interventul personal, și eventual a imploră părtinire și ajutor deadreptul dela Comisarii Guverniali, de timpuriu va năsu a cunoasce de

ajuns Codicele penal despre crime și delict, Articlu V din 1878; despre transgresiuni articlu XL din an. 1879; și articlu LXIII. din 1912 despre dispoziții excepționale pentru caz de războiu; și nu va întrelasă a consulta și bărbați specialiști în dreptul penal.

Ca să prevenim, pre cât atárnă dela noi, năvălirea asupra noastră a unor năcazuri, de cari de abia putem fi scăpați în zile de grea încercare, am aflat în Domnul a dispune precum urmează:

I. Dupăce în sensul §. 2. a ordinațiunii Ministeriale din 27 Iulie 1914 Nr. 5481/M. E. carea restrânge dreptul de a ține adunări, cu excepțiunea adunărilor jurisdicțiunei administrative, ori și ce altă adunare (încă și adunările ecclesiastice), se pot ține numai cu concesiune previe dela poliție. Tot sub aceasta considerațiune cade orice soi de convenire și adunare în case private; — poliția este îndreptătită a și trimite reprezentante la adunarea concesiună, fie aceea publică, fie privată, precum și a disolvă adunarea fie chiar cu puterea brachială, de cumva aceasta o ține de necesară din privința ordinii publice, a siguranței publice și a păcii publice.

Iară în sensul §-lui 3. »celace în butul opreliștei, sau fără concesiune convoacă adunarea, aceea o pune la cale, ori conlucre, ca aceea să se poată ține, sau ceta ce participă la aceea adunare, (convenire) în butul opreliștei, ori, știind că concesiune nu s'a dobândit, comite transgresiune, și pre temeiu §-lui 10 articlu LXIII. din anul 1912, este de a se pedepsi«.

Ca să ferim drept aceea pe credincioșii noștri de prilejul ăstor fel de pedepse, cu aceasta amănăm pe tot timpul până nu se va revocă ordinațiunea ministerială aici atinsă:

a) Ședința Consistorului Plenar, în sensul §-lui 7 și 9, 20 și 21, al literilor Fundaționali despre Seminarul Junimii Române gr.-cat. studioase în Blaj, obicinuit a se convocă pe 15/2 August a fiecărui an.

b) ședința Directoriului, care amăsurat Regulamentului pentru afacerile fundațiunii Alexandru Șterca Șuluțiu §. 28 este a se convocă în tot anul odată la ședința ordinară;

c) sinoadele districtelor protopopești, prevezute a se ține amăsurat §. 8 al Statutelor Esactorali, și normate în 1. II. cap VIII. Titlu II. al decretelor Sinodului Provincial de Alba-Iulia și Făgăraș din an. 1872.

d) adunările despărțământelor și adunările generali prevezute în §§. 21 și 25 ai Statutelor reuniunii învățăto-

rilor gr.-cat. din Arhidieceză; aprobate în 26 Decemvrie 1896 Nr. 5753;

e) adunările generali parohiale normate în cap IV § 9—13 ai Statutelor cu privire la administrarea averilor bisericesti și școlastice gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, publicate în 2 Iunie 1888 Nr. 1717. Precum și în §. 83 al Regulamentului pentru organizarea învățământului în școlile primare;

t) Adunările Reuniunilor de femei apoi convenirile sociale și petrekerile cu scopul de beneficentă în folosul bisericii ori al școlii.

În toate aceste și alte adunări de asemenea natură, dacă acele nicidecum nu s'ar putea amână fără pagubă mare, este de a se împetră concesiune extraordinară dela acest Ordinariat arhiepiscopesc, care însă de aici nu se va putea da, dacă la petițiune nu va fi alăturată învoirea dobândită în scris dela respectiva deregătorie politică.

II. Parohii în bună înțelegere cu curatorii bisericilor se țină în evidență poporeni parohiei, cari a fost chieamați la arme, și dacă familiile acelor ca destituite de sprijinul lor de până aci, ori de razimul lor natural sau legal, ar fi ajuns la strimtoare și ar începe a duce lipsă: binevoiască a le fi de îndemână cu sfatul și cu ajutorul, stârnind simțul de milă al creștinilor, și întinzând celor aievea năcăjiți și asupriți fără vina lor, faptele îndurării, și să nu pregete a mijloci pe sama acelor familii mângăerea posibilă în astfel de împrejurări grele; iară despre cele implinite în scopul acesta, parohii să facă raport în scris protopopului, și acesta un raport general din districtul său acestui Ordinariat.

III. Protopopii în toate direcțiunile se petreacă cu atențiune mersul trebilor publice în district și ivindu-se pre alocurea întâmplări de grea cumpană pentru sf. Biserică, să și țină de datorință a raportă Ordinariatului în scris, luând informațiuni esacte dela parohi; — cari spre mai bună lămurire încă prin scrisoare bine socotită se împărțășească cele vrednice de cunoscut. Spre scopul acesta însă ferească-se de usul telefonului că prin acela se pot întâmplă greșele fatale, — telegramele încă se întâmplă de sunt susceptibile schimosit, și împărțășite și mai necorăspunzător. Dealtmintrelea este de știut, că posta regească nici nu primește telegrame formulate în limbă necunoscută, cu termini secreți, cu abreviațiuni proprii cutărui stil, nici telegrame private relative la lucruri militare.

AGA-GOMME:

este hârtia de țigarete de calitate cea mai bună, având fiecare foiță margini gumate. 1 Carnet de 80 foițe costă 4 fileri.

IV. Gradul la care a ajuns perfecțiunea mijloacelor distructive și eficacitatea puterii armate, va putea convinge pe toți, că arta războiului este a se lăsa oamenilor chemați spre aceea, iar noi cetățenii datorim patriei și tronului credință de supuși, cari cu promptitudine împlinim aceea ce se cere dela noi; într'alte păm legile, știm postulatele ordinii publice, stăruim spre liniște; că doară ne și rugăm în Ecctenia dela sfârșitul Mezonopterului de toate zilele, precum și la Lithie: »pentru ca să se păzească sfânt locașul acesta și toate cetățile și satele de ciură, de foamete, de cutremur, de foc, de sabie, de venirea asupra altor limbi, și de războiul cel dintre noi«.

V. Venerat Cler! în momentul acesta așa de grav, cuvântul meu arhieresc și propovăduirea mea nu are să fie într'cuvințe îndemnătoare ale înțelepciunii omenești, ci întru arătarea Spiritului și a puterii. Ca credința voastră se nu fie întru înțelepciunea oamenilor, ci întru puterea lui Dumnezeu«. (I Corint II 4—5.)

De aceea nici nu socotim că singure îndemnurile ieșite dela noi, ori singure rugăciunile noastre ar fi în stare a mijloci »ca blând, îndurat și bun păciuitoare să fie bunul și iubitorul de oameni Dumnezeu nostru, și să întoarcă toată mânia, carea se pornește asupra noastră, și să ne scape

de îngrozirea lui, carea pre dreptate este asupra noastră, și să ne miluească pe noi«.

Credem din contră, că spre a dobândi obștei creștinești mila Cerului: cu toții avem să înălțăm întru inimă curată glasul rugăciunii cerșind iertarea pecatelor, și cu mâni nevinovate avem să aducem jertfă bineplăcută, apărătoare de urgia ce stă asupra noastră.

Dela Domnul atotșinătorul, care stăpânește oștile îngerești, să cerem ajutor pentru Maiestatea Sa Imperatul Francisc Iosif I, Regele Apostolic al Ungariei, precum și bun spor și întărire dreptcredincioșilor ostași ai săi.

De aceea în toate Duminecile și sărbătorile sub sf. Liturgie după rugăciunea Amvonului veți binevoi a cânta tropariul sf. Cruci: »Mântuesce Doamne poporul tău, și binecuvântă moștenirea ta, biruință Impăratului Austriei, Regelui Nostru Apostolic asupra contrariilor dăruiesce-i, și cu crucea ta păzesce pe poporul tău«.

»Doamne! mântuesce pe Imperatul, și ne auzi pe noi ori în ce zi Te vom chemă«. Amin!
Psalm XIX. 9.

Din ședința consistoriului arhiepiscopesc gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, ținută în Blaj 28/15 Iulie 1914.

Dr. Victor Mihályi, m. p.

Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș.

Ioan Moldovan m. p.
vicenotar consistorial.

Mobilizarea generală a armatei austro-ungare!

Sâmbătă dimineața în 1 Iulie la orele 8 s'a lipit pe pârteții orașelor și la primăriile satelor, următoare publicațiune, care vestește tuturor locuitorilor țării, mobilizarea întregii armate austro-ungare:

Publicație de mobilizare.

Maiestatea Sa Cesară și apostolică Regească a binevoit preagrătos a rândui: *Mobilizarea generală* a armatei comune (de linie), a marinei de războiu (armatei de pe corăbii) a amândouor honvezimilor și a trușelor bosniace-herțegoviniane.

În urmarea acesteia și în scopul ducerii în deplinire a altor rânduiiri Preainalte, se dă poruncă:

I. Chemarea soldaților din statul neactiv.

Toți soldații din statul neactiv (cari acum nu sunt sub arme), cel mult în restimp de 24 ore după vestirea acestei publicațiuni în comuna de care se țin, sunt îndatorați se pornească și să ajungă pe calea cea mai scurtă, la trupa lor. Soldații din statul de rând (feciorimea) se concheamă la stațiunea de adunare scrisă în cartea de legitimațiune militară sau honvedă; iar gagiștii și feciorimea provăzută cu foaie de recomandațiune, vor merge cum le arată foile lor de recomandațiune.

II. Luarea în stat și consignarea recrușilor înrolați în anul curent, dar neluați în stat și a rezerviștilor suplinitori.

Recrușii și rezerviștii suplinitori înrolați în anul de față, dar neluați încă în stat, vor fi luați în stat în întâia zi de mobilizare. Aceia dintre acești recruși și rezerviști suplinitori, cari se află în Galiția, în Bucovina și Dalmația, apoi în comitatele

FOIȚA.

Fragment.

I.

„Ca un crai ce-și îndeamnă flăcării la luptă codrul cânta sălbatic pe culmile ce se ridică la capul satului. Sunet dulce de tângi s'aude din când în când ca vorbele unei povești spusă în farmec de lună pe podmolul dela poartă. Și o clipă liniștea e stăpână din nou ca după câteva momente codrul să cânte iar acelaș cântec, sălbatic, de războiu...

Pe cărarea pe care urcam în minunatul fapt de sară numai gândurile îmi era tovarăși. Pe o clipă pare-că și ele mă părăsiră și oprit privii spre creste de munți acaldați-n lumină de soare, spre valuri de sânge curat ce curgea din pieptul cerului... Atâta farmec și-atâta viața era în jurul meu.

Mi-am urmat cărarea în liniște. Aerul ce mă lovia în față mă-ndemna să merg mai sus, mai sus, la poala codrului crai și-n triluri de privighitori să admir ruga de seară a firii...

De-odată am tresărit. Și gândurile, ca paseri speriate mă părăsiră într'o clipită... departe, departe un glas tânguios... nespus

de dulce... o armonie fermecată... la poale de codru din fluer răsună. Era ceva atât de trist în glasul de fluer, care te'ncredința că acel ce cânta trebuie să fi suferit mult, dar era ceva ce te hotărea să afirmi că sufletul celui ce doinea înoată în apele resemnării și-a părerii de rău...

O cântă drag cântăreț, caci glasul tău de psalmist îmi pleacă și mie fruntea superbă, ochii mei lucitori de bucurie se vor îmbrăca în lacrimi așa.. așa.. să plângă mult acel care are multe de plâns...

Și fluerul răsuna tot mai tânguios, tot mai lin și ochii mei împăianjeniti de lacrimi să înălțau rugători spre ceriu, ca doi copii cari se credeau orfani, peste frunțile cărora alunecă mână alinătoare acum întâia oră după lungă despărțire o nu, o nu, ca doi copii cari au părăsit vatra părințească de mult, de mult și cari revăd merii ce stau la geamuri și înfiorați de lacrimile ce le-au vărsat părinții lor... bat la vechea ușa pentru ertare o nu... o nu... ca doi fâlhari cari au vrut să fure ceriului mărirea... mărirea lui Dumnezeu.

Craiul codru ingenunchiat svârlindu-și cununa de pe fruntea înverzită asculta cântecul doinei și nici o frunză nu cânta în toată împărăția mărutului crai...

II.

„Așa a fost cum îți spui“. Că n'a fost în tot satul fecior mai temut ca Ioan a lui Morariu... Când s'abătea noaptea pe drum

oamenii se feriau plini de teamă din calea lui și tremura inima din mine de câte-ori se'ntorcea acasă...

Numai când ajungea în dreptul casei lui Ionuț dela „Cruce“ glasul lui ce striga ca o furtună se alină și dulceața glasului lui fermeca satul întreg, că are, domnule dragă, un glas ca o mierlă, ca o privighitoare...

Și satul întreg se mira, omul ăsta turbat să cânte așa de dulce și așa de minunat...

Și într'o sară Ioan a venit acasă tulburat, a isbit ușa din țâcini s'a suit în podul cu fân și'n dimineața aceea l'au așteptat jândarii și Ioan al lui Morariu a robit zece ani robie grea...

La căpătâiul lui Nicolae a Nuții, oamenii înfiorați făceau cruci și Nuța plângea ca o copilă „Că muma pe Nicolae l'au avut dragii mei numai pe el și sufletul din mine dragii mei...“

Ioan la văzut pe Nicolae eșind sara dela Ionuț și-n gândul lui s'a ridicat răsburarea lui satana, a dat odată și Nicolae a murit...

Și-așa a fost apoi, biata Floare s'a uscat ca o floare și n'a trecut o jumătate de an și s'a stins așa ca o flacăra de lumină, așa ca un cântec, ca o frunză toamna... săsaraca Floare...

Și zece ani de grea robie trecură... și când s'a întors Ioan acasă nu l'au mai

Bereg, Maramurăș, Szaboles, Ugocsa, Ung și Zemplin, sau au tot acolo competența (sunt de acolo defel) cel mult în restimp de 24 ore după publicarea acestei vestiri în comune lor de întreținere. Ei sunt îndatorați să pornească și pe calea cea mai scurtă se ajungă la comanda de întregire a honvezimei.

Ceealalți sunt îndatorați să aștepte convocarea.

Conflagrația europeană.

Germania cere Rusiei lămuriri asupra mobilizării, dându-i termen de 12 ore.

Magyar Távirati Iroda primește din Berlin, următoarea telegramă:

Ziarul Nordd. Allg. Ztg. scrie: Fiindcă acțiunea de mediațiune, care s'a pornit la însași dorința țarului s'a conturbat prin mobilizarea generală a oștirii și marinei rusești, guvernul Majestății Sale imperiale a notificat la Petersburg, că se poate aștepta la mobilizarea Germaniei dacă în decurs de 12 ore nu încetează cu pregătirile militare și nu face declarație hotărâtă despre aceasta. Totodată s'a adresat întrebare și guvernului francez în ce privește atitudinea lui într'un eventual războiu germano-rus.

*

La caz de izbucnire a războiului se va conchemă pe Marți în 4 Aug. conziliu imperial. Deschiderea conziliului se va face în sala albă a palatului împărătesc din Berlin. Ordinațiunea despre conchemare încă n'a apărut.

M. P. S. (oficios) scrie, că împăratul Wilhelm a ordonat mobilizarea întregii armate imperiale.

cunoscut. Și peste mormântul Floarei, flori crescut'au și burueni și-ntr'o sară satul a auzit glasul de acum zece ani al lui Ioan dar altcum, mai schimbat, mai tânguios dulce, dulce... și duminecă Ioan cu părul cărunt se-nchina cum se-nchina și acum în orice duminecă:

„Iartă-mă Doamne că mare păcat am făcut...”

Ioan s'a schimbat. Alt lucru nu i-am dat decât să plece cu boii. Și-n fiecare zi Ioan e cu ei... Și toată ziua singur aici la poală de codru cântă din fluer așa cum îl auzi acum... și seara când se coboară razele de lună începe o minunată cântare... și atâta părere de rău e în cântecul lui de plânge codrul ca un copil... plânge domnule ca un copil.

III.

În liniștea de sară la poală de codru a-nceput de-odată acelaș glas dulce plin de durere să cânte:

...Codrule ce te mândrești
Că așa de tinăr ești
Astăzi mâne cine știe
Codru-i fi ori o pustie...

Machinațiuni rusești.

Semioficiosul ministetului de externe german ziarul Nordd. Allg. Ztg în ediție specială publică un articol intitulat »Antecedentele«. Aticolul se ocupă mai întâiu cu dezvoltarea conflictului Austro-Ungar-Sârb și accentuiază, că atunci când Rusia a luat rolul de protectoarea Sârbiei, prin aceasta năzuința de nimicire a Austro-Ungariei a ieșit la suprafață și interesul vital al Germaniei de a susține Moșarhia aliată, neslăbită, dacă Germania vrea să-și mai susțină starea ei de putere mare între dușmanii ei din ost și vest.

În articlu se arată mai departe, că Germania a luat parte cu tot zelul său în acțiunea îndreptată pentru susținerea păcii europene și cu deosebire a sprijinit din toate puterile pașii întreprinși de Anglia, cari aveau de scop să întrevină la Viena și Petersburg în favorul păcii.

În sfârșit, articolul relevă, că deja în 26 Iulie au sosit vești, demne de încredere, despre mobilizarea Rusiei, cari vești au constrâns guvernul german să declare, că în urma acestor dispoziții ale Rusiei, Germania e silită să mobilizeze. Iar mobilizarea înseamnă războiu.

Ministrul de războiu al Rusiei a răspuns la aceasta atașatului militar al Germaniei, că nu s'a dat încă ordin de mobilizare, nu s'a recurat încă nici un cal, n'a fost chemat nici un rezervist. În 29 Iulie, declarațiunile aceste au fost sustiaute în întregime de șeful statului maior al Rusiei.

Articolul continuă: în 29 Iulie:

Fiecare acord părea un vers din dulcii psalmi pe cari i-au scris cu mii de ani înainte, peană inspirată de spiritul cânteceilor de sfântă penitență, isvoare eșite din sufletul încărcat de păcate al muritorului, isvoare sfințite de darul Celui Prea Inalt...

Și Craiul codru cu cununa în țărână asculta cântecul ce-i răsuna la poale și numai frunza tremura cu toată împărăția măritului crai...

Iulie 914.

O. Hulea.

Cugetări.

Culese de: I. P. C.

Lacrimile mărturisesc durerea, mărturisesc iubirea. Ele erump din inimă ca și niște râurele de sânge. Sf. Augustin.

Numai și numai aceea știință e adevărată care conduce pe om la Dumnezeu. Să învățăm din exemplul lui Isus, carele mai mult s'a rugat decât a cetit. Să nu învățăm pentruca să știm vorbi, ci mai mult pentru aceea ca așa să lucrăm precum am învățat. Sf. Antoniu de Padua.

țarul a trimis telegramă lui Wilhelm în care, țarul, își exprimă aceea rugare intimă, ca împăratul să-i stea întru ajutor în această clipită foarte serioasă. Roagă pe împăratul, ca pentru evitarea războiului european, să facă tot ce-i stă în putință, ca să rețină pe Austro-Ungaria, de a merge prea departe cu pretenziunile.

În aceeaș zi:

Împăratul Germaniei

a răspuns țarului

într'o telegramă mai lungă, spunând că misiunea de mijlocitor o ia bucurios asupra sa. Și în acest sens s'a și început acțiunea diplomatică la Viena.

Până când decurgea aceasta a sosit știrea oficială, că Rusia mobilizează contra Austro-Ungariei. Imediat după aceasta, împăratul a trimis

o nouă telegramă țarului,

în care spune, că acțiunea sa de mediațiune, la care s'a angajat la rugarea țarului, se periclitează, ba se face imposibilă chiar, prin mobilizarea contra Austro-Ungariei. Cu toate aceste, acțiunea începută la Viena, s'a continuat, de asemenea a sprijinit cu toată căldura și acțiunea de intervențiune a Angliei. Înainte de a se putea decide la Viena asupra propunerilor de mediațiune, guvernul german a primit știrea oficială, că întregă armata rusă a fost mobilizată.

Împăratul Wilhelm,

a trimis ultima telegramă țarului,

spunând, că el este silit de însuș țarul să iea dispoziții. În ostenele îndreptate pentru susținerea păcii universale, a mers până la ultimele limite ale posibilității. Nu el este care provoacă catastrofa, ce amenință lumea. Pacea Europei se mai poate susține, dacă Rusia încetează cu amenințarea Germaniei și a Austro-Ungariei.

Până când, guvernul german, la dorința Rusiei a luat rolul de a interveni, Rusia și-a mobilizat toată puterea armată și prin aceasta a amenințat siguranța imperiului german, care până acum n'a luat nici o dispoziție extraordinară militară.

Prin urmare, Germania numai provocată de Rusia e silită să iee măsurile militare de lipsă.

În acelaș timp, guvernul imperial al Germaniei a adresat o notă guvernului din Petersburg, pe care îl încunoștiințează, că dacă Rusia nu încetează în timp de 12 ore cu pregătirile militare și dacă nu dă despre

aceasta declarație categorică, atunci va urma mobilizarea germană.

Nu se știe, care a fost răspunsul Rusiei, dar se pare, că nu a fost îndestulitor, căci, Sâmbătă d. a. la 5 ore, — după trecerea timpului fixat, *împăratul Wilhelm a decretat mobilizarea generală a armatei sale.*

Ordinul de mobilizare a fost primit cu mare entuziasm la Berlin și întreagă Germania. Lume multă traversa străzile; o mulțime mare s'a oprit în fața palatului imperial, Wilhelm s'a arătat la o fereastră, adresând mulțimii o cuvântare însuflețită.

Despre telegramele ce s'au schimbat între împăratul Wilhelm și țarul Rusiei «*Lokalanzeiger*» scrie: că țarul a rugat expres pe împăratul Wilhelm ca să primească misiunea de intervențiune. Împăratul a făcut destul acestei rugări deși i-au sosit știri despre mobilizarea parțială a Rusiei. Și se zice, că în urma ostenelelor lui Wilhelm și a secretarului de stat englez Grey acțiunea de mediațiune a ajuns în momentul ultim la o astfel de formulă, care promitea multe sorți de reușită. *Mobilizarea generală a Rusiei ordonată între astfel de împrejurări pe tot dreptul a fost socotită din partea Germaniei ca cea mai formală provocare.*

Mari manifestații în Berlin.

La vestea ce s'a lătit în grabă despre pericolul iminent al războiului o mulțime de mai multe mii de oameni s'a adunat pe bulevardul Unter den Linden și înaintea palatului imperial manifestând viu pentru domnitor.

Vorbirea împăratului Wilhelm.

În urma manifestărilor patriotice ale mulțimii enorme împăratul Wilhelm și împărăteasa, precum și principele Adalbert, au apărut într'un balcon al palatului în fața mulțimii. Publicul a erupt în urale nesfârșite. Împăratul a adresat publicului o vorbire înflăcărată, care a fost primită cu multă însuflețire: *Ora cea grea a sunat astăzi pentru Germania. Dușmanii noștri invidioși ne silesc să prindem arma pentru apărarea justă. Cu forța ne pun sabia în mână. Sperez, că dacă nu va succede să susțin pacea până în momentul ultim, cu ajutorul lui Dumnezeu așa să învățăm sabia, încât cu glorie s'o putem așeza iarăși în teacă. Vom arăta dușmanilor noștri ce înseamnă a ataca Germania. Eu Vă recomand acum bunului Dumnezeu, mergeți în biserică, îngenunchiați înaintea lui Dumnezeu și cereți aju-*

torul Lui puternic pentru brava noastră armată.

Cuvintele împăratului au fost acoperite de strigăte de urale ale mulțimii, care cântând imnuri patriotice a parcurs diferite străzi manifestând pentru împăratul și pentru războiu.

Moștenitorul de Tron în Budapesta.

În capitală a stârnit valuri mari de însuflețire sosirea părechii moștenitoare de Tron, în aceste clipe foarte grave pentru întreaga Europa. Părechea moștenitoare a venit la Budapesta, ca să aducă salutul și mulțumita regelui. Bătrânul domnitor, neputând se vină în persoană, impedecat fiind de mari datorințe a trimis pe acela, care stă acum mai aproape de Tron și de aceasta țară. Părechea moștenitoare va petrece câteva zile în capitală, va vizita orașul și va cerceta ostasii, cari pleacă la luptă.

Primirea părechii moștenitoare a fost cât se poate de strălucită. A fost salutat din partea primarului orașului Barczy. La gară i-au eșit întru întâmpinare, guvernul întreg în frunte cu contele Tisza și alte persoane oficiale. După primirea entuziastă, moștenitorul de Tron a mers în palatul regal din Buda.

Ambasadorii Franței și Rusiei din Viena gata de drum.

Ziarul «P. Lloyd», din sursă din Viena anunță, că ambasadorii din Viena ai Rusiei și Franței s'au pachetat, așteptând ordinul de plecare.

Epistolă Pastorală

a P. Sf. Sale

Dr. Demetriu Radu,

Din prilejul conflictului, ivit între Sârbia și Monarhie, P. Sa episcopul Orășii, dr. Demetriu Radu, a adresat clerului și poporului credincios din dieceză o circulară. După ce publică manifestul M. Sale, către popoarele sale și manifestul de războiu, continuă astfel:

Ne închinăm, Venerați Frați și Iubit popor credincios, cu cea mai profundă venerațiune înaintea Înaltului nostru Împărat și Rege Apostolic, acuma când cu ochii minții noastre îl vedem stând ca grăitor către popoarele sale într'un moment din cele mai însemnate ale lungiei și glorioasei sale domnii.

Puternicului său cuvânt, atât de frumos prin forța impunătoare a expresiunii, atât de înălțător prin adâncimea înțelepciunii și atât de pătrunzător prin toate însușirile sale, noi cu

deplină însuflețire îi deschidem ale noastre inimi.

Primim cu toată căldura inimilor noastre acest mare cuvânt, pentru că prin el adevărul și dreptatea se împărtășește nouă supușilor săi. Și facem aceasta nu numai mișcați și împinși de datorințele noastre de supuși loiali, ci și pentru că, spre nespusa noastră durere cunoscând nemijlocitul îndemn la pornirea acestui cuvânt majestatic, la întreprinderea acestui pas istoric, avem să ne împlinim totodată marea faptă de evlavie și de recunoștință către fericita memorie a Arhiducelui moștenitor **Francisc Ferdinand**, a cărui pomenire pe veacuri și pe veacuri pururea viuă va rămâne întru inimile noastre, cari atât de mult l-au iubit, și pe cari și el a le iubi s'a învrednicit.

Apostolescul nostru Rege spune, că are încredere întru popoarele sale: al nostru răspuns altul, nu este și nici nu poate fi altul, decât acela, că și noi avem desăvârșită încredere întru El. Gata suntem, gata suntem, cu sângele și cu avutul nostru împrejurul tronului Său. Dela ai noștri părinți ca moștenire am primit această credință, și cu ajutorul Domnului întreagă, neștirbită, și întărită o vom lăsa-o spre mai departe moștenire urmașilor noștri.

Printre datorințele izvoritoare din această credință către Înaltul Tron și către scumpa noastră Patrie, împodobită cu strălucirile Coroanei Sf. Ștefan, cea dintâiu leagă sufletul oștenilor, adecă al tuturor bărbaților ținuți într'un chip sau în altul la serviciul militar, ca îndată după chemare să alerge cu grăbire sub arme și apoi, orându-i sub drapel, viața însași să și-o dea cu vitejie pentru biruința aceluia.

Nici lăcrămile, altfel firești ale iubiților lor, nici lipsurile încă și mai tare grămădite pe urma depărtării împrejurul vetrelor părăsite, nici apa, nici focul, nici frigul, nici foamea nici setea, nici nimica nu are să-i împedice pe ei dela apărarea pământului în care se odihnesc scumpele oase ale părinților lor.

Răsboinicile însușiri hărăzite dela părinți, strălucitele pilduri, veacuri de-a rândul grămădite prin toate luptele cele mari ale împărăției, scurt, aceea «virtute romană renăscută» pe care așa de tare a știut-o admira un mare Împărat: acolo sunt toate spre a trezi și susține în pepturile oștenilor noștri neînfricatul curaj, prin care ei vor zdrobi și împrăstia pe vrăjmașii țării noastre. Și îi vor și zdrobi, pe urmă chiar și pentru aceea, că în răs-

boiul de acuma vitejii noștri feciori sunt chemați să împartă răsbunare pentru sângele mișelește vărsat de acei vrăjmași, cari n'au ținut în socotință a «cincea» din cele zece porunci ale Atotputernicului Dumnezeu!

Iar între datorințele celor-ce rămân acasă mai de căpetenie este aceea ca toți se păzească cu scumpătate ordinea publică, ferindu-să de ori-ce ar putea vătămă supunerea datorită autorităților constituite, sau ar putea cauza știrbire în cinstea, în drepturile și în averea concetățenilor.

În al doilea loc datorința avem, ca după putință se grăbim a sări întru ajutorul celor lipsiți al căror număr, mai ales în acest an așa de puțin roditor deja și acuma este mare și care, lungindu-să războiul, va crește tot mai tare. Dragostea creștinească poruncită nouă de Dumnezeu totdeauna, dar mai cu seamă în vremuri așa de grele, cum sunt ale războiului, ne silește să alergăm încât numai se poate cu mâna plină întru alinarea suferințelor de-apropelului nostru, întru mângăierea cu fapta și întru sprijinirea celor-ce au rămas în lacrimi și suspine după depărtarea la oaste a jubiților lor.

Aceste toate luându-le în seamă și întru dreapta socotință, am aflat în Domnul de bine a dispune, precum și dispunem următoarele:

1. La finea tuturor sf. Liturgii, pe tot timpul războiului, după rugăciunea amvonului se va cânta tropariul «Mântuește Doamne poporul tău și binecuvântă moștenirea ta, biruință Împăratului și Regelui nostru Apostolic asupra contrariilor dăruiește-i și cu crucea ta păzește pe poporul tău».

2. Frații preoți și învățătorii dela școlile noastre la toată ocazia și în tot chipul se vor strădui să îndemne pe iubitul nostru popor credincios la pace, la liniște, la ordine, la ascultare de autoritățile constituite, adecă la împlinirea tuturor datorințelor lor cetățenești, sociale și creștinești. Păzitori și luminători cum sunt și ei ai ordinii publice, Frații preoți și învățătorii, ca totdeauna, dar mai ales în zile așa de grele, vor da cu promptitudine mână de ajutor organelor administrative purcezând în deplină conglăsuire cu ele întru păzirea ordinii publice, întru prevenirea și împedecarea oricărei încercări, ce ar tinde la amăgirea și seducerea poporului său la provocarea de turburări menite a vătămă aceea pace și ordine publică.

3. Frații protopopi și conducători ai oficiilor protopopești ca vighetori

nemijlociți peste fețele și toate ale noastre cele bisericesti, vor fi cu osebită luare aminte la ducerea întru îndeplinire a tuturor celor dispuse mai sus, și în deosebi la cele ce se referesc la păzirea ordinii publice, având în in caz contrar, care să nu fie, a Ne face îndată arătare sub a lor personală răspundere.

4. Frații preoți vor da cetire acestui Circular sub decursul S. Liturgii în cea mai deaproape zi de Duminică sau sărbătoare în toate bisericile noastre parohiale și filiale.

Dar preste toate cele înșirate și dispuse mai sus, noi mai vârtos să ridicăm, Venerați Frați și iubit popor credincios, ochii noștri cătră Cer, dela Domnul Dumnezeu nostru dar, milă și ajutor cerșind peste iubita noastră Patrie și peste noi toți, și întru toată umilința rugându-ne așa: »Pomenește Doamne binecredinciosul și iubitorul de Hristos Împăratul și Regele nostru Apostolic, Francisc Iosif I. pe care l'ai îndreptățit să stăpânească pe pământ: cu arma adevărului, cu arma buneii voințe încununează-l pe el, umbrește deasupra capului său în ziua de război, întărește brațul lui, întărește împărăția lui, supune-i lui toate neamurile barbare care voesc războaie, dăruiește lui adâncă și statornica pace, grăește în inima lui cele bune pentru Biserica ta și pentru poporul tău, că întru liniștea lor lină și neturburată vieață să petrecem întru toată creștinătatea și curăția!» Binecuvântarea Domnului peste voi cu darul și cu îndurările iubirii sale de oameni, totdeauna acum și pururea și în veci vecilor. Amin.

Dat din Curțile Reședinții Noastre episcopesti din Beiuș la 31 Iulie 1914 st. n.

Episcop Demetriu Radu.

Războiul și situația financiară.

Moratoriu.

Foia oficioasă publică ordinațiunea guvernului din care se *suspinde pe timp de 14 zile împlinirea obligațiunilor de drept privat.*

Guvernul înainte de-a da aceasta ordinațiune (moratoriu) a consultat pe conducătorii institutelor mari.

Esenta ordinațiunii este aceasta: *că nimenea nu e obligat să și rescumpere din 1-14 August n. cambiul, chequeul, mandatele, de bani comerciale; nimenea nu e obligat să satisfacă obligațiunii sale de plătire, dacă aceasta obligațiune provine din afaceri comerciale sau de drept privat.* În decursul moratorului cambiile, chequeurile nu să pot protesta.

Trebuie să-și facă plătirile și în decursul acestui timp *pentru chirie, excepțiune*

fac aceia, cari sunt chemați la serviciul militar;

Trebuie să se plătiască competențele muncitorilor, servitorilor și a lucrătorilor de câmp, salariul anual, lunar, săptămânal, sau de zi al oficalor privați, amploiaților comerciali și industriali.

Băncile și instituturile de economii nu se pot obliga să dea mai mult de 200 cor. din depuneri sau în contocurent.

Diverse.

Lista celor ce au contribuit spre scopurile, Reuniunii arhidiecezane de misiuni sacre populare:

Ex Sa dr. V. Mihály de Apșia	1500—
III. Sa dr. Demetriu Radu, episcop	150—
III. Sa I. M. Moldovan, prepozit	50—
Rev. Mateiu Pop, canonic	30—
Rev. Gavriil Pop, canonic	10—
Rev. dr. Izidor Marcu,	100—
Cassa diecezană, Lugoj	50—
Preaon. Iacob Popa, Făgăraș	33—
Mon. A. C. Domșia, contabil	20—
Pon dr. E. Daianu, Cluj	72:50
Cl. dr. Al. Nicolescu, secr. metrop.	43—
Pon. Iosif Lita, Hususău	30—
Pon. Emil Pop, M.-Uioara	10—
Teodor Domșia, Pintic	40—
Ștefan Pop, Fildul de mijloc	49:96
Pon. Ioan Hossu, Mlașul mare	50—
Colectă la Strâmba	20—
Colectă tractul Morlaca	17:26
Ioan Isaic, Feneșul săsesc	20:00
Aurel Marcu, Dumitra	10—
Alex. Valea, Silvașul de Câmpie	10—
Cl. dr. I. Florian, capelan militar, Cluj	10—
Ioan Gergel, Sovata	10—
Ioan Roman, Sântana de Murăș	10—
Pon. Elie Câmpean, Gyószmiklós	5—
Octavian Popa, Săcalul de Câmpie	5—
Ion Popa, Țagul mare	5—
Valeriu Opriș, Rtușor	8—
Pon. Ariton Popa, Reghinul săsesc	6—
Ilarian Dulău, Adămuș	3—
A. Folea, Buzieș	4—
V. Barna, Jidveiu	3—
Mon. Gavriil Pop, Luna de Arieș	3—
Alimpie Costea, Spini	3—
Octavian Florian, Sânger	3—
Dion. Decei, Bandul de Câmpie	3—
Ioan Handrea, Saleud	3—
Alex. Barbulescu, Ațintiș	3—
Simeon Chibulcutean	3—
Ioan Pop, Ercea	3—
Nicolau S. Aron, Teaca	5—
Simeon Crișan, Mischiu	5—
Laurențiu Nicoară, Bistra	3—
Romul Marcu, Bistra	3—
P. Simu, Câmpeni	3—
I. Arieșan, Certege	3—
Nic. Coroiiu Ponoreanul, Ponorel	3—
Teodor Domșia, Petringel	3—
Longhin Corcheș, Roșia de munte	3—
Avram Napău	3—
Cl. dr. I. Sâmpăleanu	3—
Cl. dr. I. Colțor	3—
Demetriu Fărcaș	3—
Thomas Mircea, Bărcut	3—
Samoilă Socol, Berivoiul-mare	3—
Andrei Radeș, Berivoiul-mic	3—
Ioan Novac, Bobolț	3—

Damaschin Ghireoiaș, Bucium	3—
Ștefan Halmágyi, Comana de jos	3—
Valeriu P. Comșia, Copăcel	3—
Nicolau Recean, Dejani	3—
Nicolau Pop, capelan Făgăraș	3—
George Modorcea, Grid	3—
Ioan Fetu, Hârsoni	3—
Dănilă Sasu, Hurez	3—
Gavrilă Cornea, Ileni	3—
Dumitru Mărdan, Muchendorf	3—
Valeriu Dâmboiu, Sebeș	3—
Petru Langa, Șercaia	3—
Spiridon Helmu, Șona	3—
Victor Stoica, Ticușul-român	3—
Ilarie Cojocariu, Ticușul-săsesc	3—
George Boeriu, Telechi-recea	3—
Ioan Bunea, Vad	3—
Pompiliu Boeriu, Vaidarecea	3—
Emilian Aldea, Veneția de jos	3—
Iosif Opriș, Dridif	3—
Victor Florea, Iași	3—
Nicolau Muntean, Lissa	3—
Nicolau Vijoli, Netot	3—
Maxim Motoc, Săsciori	3—
Ioan Micu, Sevestreni	3—
Alexandru Șerban, Voila	3—
Al. D. Donescu, Vașlab	2—
Ioan Mărginean, Țapu	2—
Ioan Mărginean, Țapu	2—
Iosif Bogdan, Lechincioara	2—
George Grecu, Sângeorgiul de Câmpie	2—
X. Y.	3—

Total: 2553-72

Publicând această listă, ținem să aducem în primul rând cele mai călduroase mulțămiri Ex. Sale dr. Victor Mihályi de Apșia, patronului societății noastre cu menire așa de sfântă, iar în rândul al doilea, celorlalți binevoitori, cari nu pregetă să jertfească din prinosul lor pentru atingerea idealurilor mărețe spre cari tindeau necontentit reuniunea într-o mai mare mărime alui Dumnezeu celui întreit sfânt. Solicităm sprijinul lor și pe viitor și ne rugăm de binevoitorul sprijin al clerului întreg. Interesele lui le salvgardează doară societatea noastră; opera lui o ajută. Atragem totodată atențiunea tuturor membrilor ordinari ai Reuniunii, să binevoiască ași achita cvota anuală de 3 coroane.

Congresul eucharistic din Lourdes. Evenimentele mari prin cari trece Europa și groaza războiului european, care plutește în aer, au făcut lumea ca se treacă peste Congresul eucharistic desfășurat de curând la Lourdes fără ai da importanța ce-o merită. Congresul eucharistic din Lourdes pe dreptul să înșirue alături de celelalte congrese internaționale de până acuma. N'a luat parte atâtă lume și nici nu poate emula în splendoare cu Congresele din Madrid, Montreal, Colonia sau Viena. Primarul orașului Lourdes deja la primirea legatului papal s'a exprimat, că orașul Lourdes cu 8000 locuitori nu poate oferi o pompă așa de strălucitoare, ca orașele mondiale unde s'au ținut congrese până acuma; de altă parte însă orașelul acesta vrea să întrecă orașele mari prin profunzitatea credinții. Și într'adevăr orașul favorit al Maicii Domnului, a făcut tot ce i-a stat la putință, pentru-ca Congresul și procesiunea să fie cât mai grandioasă.

Nu ne miră faptul că Franța oficială s'a ținut departe de serbări. La primirea legatului papal și la procesiune a participat numai reprezentanța comunală și antistia comunală din Lourdes. Din partea despărțământului ori chiar a statului n'a fost nimenea.

Inalți dignitari militari, ca să nu-și atragă asupra lor odiul guvernului, s'au prezentat la aceste serbări religioase îmbrăcați civil. La procesiune au luat parte vre-o 50—60 mii francezi. A fost importantă participarea oficialilor dela căile ferate. 400 steaguri de ale societăților catolice în numele al lor 40 000 muncitori organizați dela căile ferate erau purtate la procesiune. A fost înălțătoare de inimi serbarea bisericii. Zece cardinali, apoi 200 episcopi și vre-o 6—7000 preoți din toată lumea, au luat parte la Congres. Conferențele eucharistice erau ascultate de-o lume imensă. Era o privescătoare pictorească cu ocaziunea procesiunii preoții și episcopii în ornatele lor, vestind în felul acesta universalitatea bisericii catolice. Legatul papal *Granito di Belmonte* în tot decursul serbărilor, a fost obiectul celor mai furtunoase aplauze. Legatul papal a știut să câștige pe deplin simpatia francezilor. În vorbirea de deschidere a scos în relief meritele istorice ale Franței câștigate pe terenul bisericesc; *a spus cât de mul iubeste Pontificale pe francezi, cari sunt copii desmerdați al lui Dumnezeu și a Preacuratei Vergure Maria.* Se înțelege că lumea franceză și presa franceză, a primit aceste declarații cu multă însuflețire.

La acest congres s'au învățat mai multe rugăciuni pentru morbosul cel mare, care este Franța. Lumea privia cuprinsă de emoție la preoții francezi, cari despoiați de toate de conducătorii țării totuși sunt în stare să-și iubească nefericita lor țară.

A fost primite cu multă însuflețire cetele de călugări francezi, cari au venit dela mari depărtări unde propagă acelora și limba franceză după ce au fost espulzați din țară.

Tema cea mai de căpetenie a congresului a fost, Impărăția lui Isus asupra societății de astăzi. Teologi vestiți, sociologi și oameni politici, au dovedit, că fericirea societății și pacea între popoare numai așa se poate realiza, dacă se pătrund cu toții de învățătura lui Isus. Credincioșii din celea cinci continente, au mărturisit învățătura aceasta.

Aviz. Se notifică preoții gr.-cat. și credincioșilor din comunele din apropierea Cojocnei și mai depărtate, — că amăsurat art. de lege LXIII.—1912 pentru timpul critic de astăzi, — Ruga dela sf. Maria-mare la biserica din Cojocna e oprită în a. c. Ioan Hațiegan, protopop.

Notificare oficială. Adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ce era să se țină în Năsăud la 25/28 August a. c. s'a amânat pe timp nedeterminat și lucrările împreunate cu ținerea acestei adunări s'au sistat.

Hymen. Dșoara *Livia Hulea* și dl *Nicolae Crețu*, teol. abs. își anunță serbarea cununiei lor, ce se va ține în Galda de jos, Duminecă la 9 August st. n. la orele 4 d. a.

Mulțămită. Tuturor prea stimaților domni și iubitorilor prietini, cari din incidentul pierderii scumpului nostru soț, tată, moș, și cosăngean devotat *Anania Decei*, cândva paroh gr.-cat. român în Hamba, ne-au mângâiat prin participarea lor la actul înmormântării ori ne-au alinat durerea și jalea noastră cu cuvinte de condolențe sincere, le aducem și pe aceasta cale mulțămitele noastre sincere. *Jalnica familie.*

MAI NOU.

Război european.

Germania a declarat război Rusiei.

Magyar Távirati Iroda.

În 2 August la orele 1/8 seara ambasadorul german în numele guvernului său a remis ministeriului de externe rusesc declararea de război.

Ultimatul Germaniei.

Magyar Távirati Iroda.

După-ce ne-a sosit (la Berlin) vestea mobilizării, ambasadorul german din Pétervár a fost încredințat să provoace guvernul rus ca să înceteze cu mobilizarea în contra Germaniei și a monarhiei Austro-Ungare și în privința aceasta să se declare în decurs de 12 ore. După informațiunea venită dela contele Pourtales acest ordin a fost executat la miezul nopții de 31 Iulie st. n. În cazul când răspunsul guvernului rus n'ar fi satisfăcător, marele ambasador a fost încredințat să declare guvernului rusesc, că Germania se conzideră a fi față de Rusia în stare de război.

O informațiune din partea ambasadorului nostru asupra răspunsului rusesc la întrebarea noastră nu a sosit deși am constatat că comunicația telegrafică rusă funcționează încă. Din potrivă a sosit stirea următoare la orele 4 dimineața, la statul major general.

Astă noapte, a avut loc un atac din partea patrulilor ruse pe linia Iarotchinwreschen, lângă Eichneried, contra podului căii ferate dela Warthe. Atacul a fost respins. Doi germani au fost ușor răniți. Pierderile ruse nu se cunosc.

Șeful de gară din Johannsburg anunță că astă-noapte, lângă Seiddern, o trupă mai mare de ruși înarmați cu tunuri, a trecut granița și că două trupe de cazaci înaintea spre Johannsburg. Linia telegrafică între Lyck și Biella e întreruptă.

Prin urmare Rusia a atacat teritoriul german și a început războiul.

Conchiemarea adunării imperiale.

Magyar Távirati Iroda primește din Berlin că adunarea imperială a fost conchiemată prin ordin împărătesc pe 4 August la Berlin.

Mobilizarea generală în Franța.

M. T. I. primește din Berlin: Agenția Wolff e înformată, că Sâmbătă după-amezi la 5 ore s'a ordonat mobilizarea generală a ostirii franceze.

BIBLIOGRAFIE.

În tipografia seminarială din Blaj a apărut:

JERTFE

piesă dramatică în patru acte de OCTAVIAN PRIE.

Este o minunată concepție a felului cum poporul dela sate a trebuit să jertfească tot ce a avut mai ales, ca să-și poată mântui vieța și moșia, lasate în multe locuri pradă capriciilor boerești de pe vremea aceea. În sbuciumările aceste de conservare, cade jertfă mai ales tineretul. Flăcării iau calea spre codru, iar fetele sunt aduse în curțile boerești. Se prezintă în cursul acțiunii vieța noastră dela sate în toată a ei splendoare. Șezătoarea, datinele clăcilor boerești, o frumoasă duminică seara la sate, sunt tablouri, cari își au farmecul lor deosebit.

Se poate comanda la Librăria seminarială din Balázsfalva—Blaj și costă 1 cor. plus porto 10 fil.

Au apărut: *Lourdes* în strălucirea minunilor sale de Alfred Hoppe traducere. Iași Tipografia Stefanu & Comp. pag. 180. Se poate comanda la Dr. Gabor Iași str. Comanescu cu 1.20 leu, legat 2 lei.

Conjugarea verbului în cele trei dialecte române. Contribuții la studiul limbii românești de Dr. Octavian Prie profesor Blaj 1914. Autorul prezintă conjugarea verbului în dialectul daco-macedo—și istro-român cu toate varietățile de forme fonetice și morfologice. La urma fiecărui timp se face o amănunțită revistă asupra formelor congruente și divergente ale conjugării fixate de comunicatele diferiților filologi. Este un studiu instructiv, mai ales că „conspectul tabelaric al conjugării verbului în cele trei dialecte, este îndeajuns, ca să se vadă unitatea conjugării românești și să se stabilească o orientare sistematică în privința aceasta.

Costă 60 fil. și se poate comanda la librăria seminarială din Balázsfalva—Blaj.

Se află de vânzare la Librăria Seminarială din Blaj

Icoana dlui I. HRISTOS și a Preacuratei MARIA

Amândouă fac 4.30 cor. fco. Mărimea icoanelor $4\frac{5}{70}$ cm.

A apărut în editura librăriei C. Sfetea: „Eminescu în fața justiției” de Octav. Minar, și se află de vânzare la principalele librării din Capitală și provincie. Prețul 1 Leu.

Istoria bisericească pentru școlile elementare greco-catolice de Stef. Roșian. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.

Dr. IZIDOR MARCU:
Teologia pastorală volum I.
Didactică pastorală f. 8° 408 pag. 4 cor. Vol. II. Liturgica f. 8° 586 pag. 5.40 cor. Sunt indispensabilele fiecărui preot.

Se pot primi dela Librăria Seminarului teol. gr. cat. din Blaj cu prețul 9.50 cor.

A apărut: *Modele de statute* pentru reuniuni de temperanță și ajutorare și reuniuni de rugăciuni „Cumuna sfintei Marii” a femeilor gr.-catolice din comuna X.

Se află de vânzare la Tipografia Seminarului teologie greco-catolic în Blaj. Prețul 20 fil. + 5 porto.

Pentru teatrele dela sate cea mai potrivită piesă e

O vișoară,

piesă populară în 3 acte de Octavian Prie. Umorul sănătos și motivele luate din vieța noastră ardelenescă o fac una dintre cele mai atrăgătoare opere teatrale. S'a predat pretutindenea cu mare succes. Se află de vânzare la Librăria seminarială din Blaj (Balázsfalva) și costă 60 fil. plus 5 fil. porto.

Biblioteca „Unirii”.

1. *Ben Hur*, sau zilele lui Mesia de Levis Valace, 2 vol. 2.90
2. M. Eminescu, *Studiu critic* —.90
3. *Câteva momente din începutul bisericii române*, de C. Anner —.20
4. *Nume de familie la românii din Ungaria*, de Alesiu Viciu —.12
5. *Din vieța lui I. Micul*, de M. Străjan —.16
6. *Albertina*, povestire de Dr. V. Bojor —.30
7. *Cestiuni* din dreptul bis. unite p. I. II. 3.40
8. *Cele două fețe ale lumii*, de Nicu —.30
9. *Ziua deșteptării*, de Aurel Fodor —.16

Biblioteca din Blaj.

1. Vestitorii credinții vol. I. —.24
2. Impresii —.24
3. Sfânta Casă din Loreto —.24
4. Floricele din raiu —.24
5. Calea spre fericire —.30

Legea nouă despre alegerea deputaților. Indrumări pentru poporul român, prețul 50 fil.

Se află de vânzare.

Portretul Escelenției Sale Dr. Y. Mihályi arhiep. și metropolit de Alba-Iulia și Făgăraș, — în mărime 32/48 cm. costă fco. — 1.10 cor.

Esecuție foarte frumoasă.

Se află de vânzare la Librăria Seminarială.

AU APARUT și se află de vânzare la Librăria Seminarială din Blaj:

Apostolul sau faptele și Epistolele ss. Apostoli f. 4., broș. 14 — legat în piele 22.—

Evangelia, dela s. liturgie și inserat din ziua întâie a învierii Domnului Hristos, în 7 limbi, Blaj 1880, legată, în folio 1.20

Euhologiu, crudo 6.60 fil., leg. în piele 9.60 fil., leg. în piele șagren cu foi aurite 12.—

Liturgier, pe hârtie prima broș. 6 c., pe hârtie secunda broș. 5 cor., pe hârtie prima leg. 9 cor., pe hârtie secunda leg. 8 cor., legătură de lux 15.—

Orologer, crudo 6.60 leg. în piele 9.60, leg. în piele șagren cu foi aurite 12.—

Octoic mic, 8° crudo 1.60 fil. legat simplu 1.90

Octoic cu Pentecostar leg. întruna 3.60

Pentecostar mic, 8-o crudo 1.70 fil., leg. simplu 2.—

Prohodul Domnului Nostru Isus Hristos —.30

Psaltire, broș., 2.20, leg. în pânză 3.—, în piele 4.—

Triod, crudo 13 cor. legat în piele tare și cu copcii 20.—

Antologion sau Mineiul, carele cuprinde în sine slujbele dumnezeestilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale sfinților peste an după rânduiala bisericii răsăritului de legea grecească,

Tomul I. legat în piele, cu copcii face 32.—

Tomul II. III. legat în piele, cu copcii face 78.—

Toate trei tomurile legate în 2 volume în piele și cu copcii fac 110 cor.

A apărut: *Elemi Népiskola Ertesítőkönyvecske* — Indice pentru școlile populare primare. Costă leg. 30 fil. + 10 fil. porto

Se află de vânzare la Librăria seminarului teologie greco-catolic din Blaj—Balázsfalva.

Proprietar, editor: Emil Tatar.

Redactor responsabil: Augustin Gruifița.